

MTA Meteorológiai Tudományos Bizottság

Elnök: Bartholy Judit, Titkár: Lakatos Mónika Tagok: Anda Angéla, Bozó László, Czelnai Rudolf, Faragó Tibor, Gelencsér András, Geresdi István, Haszpra László, Horváth Ákos, Horváth László, Major György, Mészáros Ernő, Mészáros Róbert, Mika János, Pálvölgyi Tamás, Radics Kornéla, Szalai Sándor, Szintai Balázs, Tar Károly, Unger János, Weidinger Tamás, Szarka László

Emlékeztető

az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottság 2017. március 6-ai üléséről

Időpont: 2017. március 6. (hétfő), 9.30 óra.

Helyszín: az Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme
Budapest II., Kitaibel Pál utca 1. I. emelet

Jelen vannak: Radics Kornéla, Bartholy Judit, Lakatos Mónika, Horváth László, Mika János, Weidinger Tamás, Bozó László, Szintai Balázs, Major György, Haszpra László

Kimentését kérte: Geresdi István, Unger János, Horváth Ákos, Faragó Tibor, Szalai Sándor, Anda Angéla, Pálvölgyi Tamás, Tar Károly

Javasolt napirend:

1. a 2016. évi MTN értékelése
2. éves bizottsági beszámoló
3. javaslattétel a 2017-es MTN programjára
4. javaslattétel a 2018-as MTN programra
5. egyebek

Az ülés napirendjét az Elnök javaslatára a Bizottság egyhangúan, változtatás nélkül elfogadta

Az egyes napirendi pontok összefoglalója:

1. **napirendi pont:** a 2016. évi MTN értékelése: Szalai Sándor távollétében, az általa megküldött értékelést Lakatos Mónika ismertette, miszerint a Meteorológiai Tudományos Napok immáron 42. alkalommal került megrendezésre. A vízgazdálkodás és a meteorológia kapcsolata rendkívül időszerű téma volt. A tanácskozás lehetőséget adott a vízgazdálkodás és a meteorológia területén tevékenykedő szakemberek konzultációjára. Összességében jól sikerült a rendezvény, de maradt még javítani való. Ez főleg abban nyilvánul meg, hogy néhány téma kissé eltért az eredeti javaslattól, mivel az előadók felkérése során a témamegjelölés bővebb kifejtésére nem volt mód, esetleg a jövőben erre jobban kell figyelni. A látogatottság a szokásos volt, bár inkább felette alakult.

Az MTN témája sokkal nagyobb volt, mint az MTN lehetőségei, így érdemes lenne egy kibővített rendezvény szervezésén gondolkodni a témában, kilépve az MTN keretéből de MTB támogatással. A tervezett Időjárás különszámra való felkérések

kimentek. Néhány magas színvonalú, már publikációval is rendelkező előadás kimaradt a felkérések közül, ennek az az oka, hogy azokat a témákat helyezték előtérbe a szervezők, melyeknél a publikálás lehetősége kisebb. Köszönet illeti az OMSZ-ot a rendezvény támogatásáért és Weidinger Tamást a poszter állványok rendelkezésre állásának megszervezéséért.

Ehhez a napirendi ponthoz érkezett hozzászólások összefoglalója:

A 2016-os MTN-en az OMSZ támogatásával az első szünetben a Tudós Kávézóban kávé és aprósüteményt szervíroztak. A résztvevők örömmel vették, kiemelt köszönet illeti az OMSZ-ot ezért. Felmerült, hogy a kávészünet helyett, vagy mellett egy szendvicsebéd nagyban megkönnyítené az ebédszünet jobb kihasználását, ugyanis a környéken kevés olyan étterem, illetve étkezde van ahol úgy meg lehet ebédelni, hogy a délutáni szekció kezdetére visszaérkezzen a hallgatóság. A kávészünet elsődleges célja a protokolláris vendégek kiszolgálása volt, a későbbiekben ennek finanszírozhatóságát a rendezvény előtt meg kell vizsgálni.

Lakatos Mónika feltett egy kérdést arra vonatkozóan, hogy az előadások összefoglalóit tartalmazó absztrakt kötet nyomtatott formában mennyire hasznos, hányan forgatják, szükséges-e a nyomtatás a továbbiakban? A kötet felkerül a rendezvény honlapjára, DOI és ISBN számmal is rendelkezik, elektronikusan jól kereshető és hivatkozható. Radics Kornélia leszögezte, hogy a nyomtatásnak OMSZ részről pénzügyi akadály nincs. A Bizottság tagjainak tapasztalatai alapján az előadások alatt többen forgatják, érdemes lenne megtartani ezt a hagyományt. A szavazás eredménye szerint továbbra is maradjon a nyomtatott füzet. Noha a Meteorológiai Tudományos Napok a X. Osztály rendezvénye (az ingyenes teremhasználat miatt ez nagy előny) és az MTÜ programsorozat már évek óta befogadja, s készít elektronikus meghívót, de a hagyományos, a szervezők által szerkesztett meghívóhoz ragaszkodik a Bizottság.

A téma további eseményen való megtárgyalásának ötletéhez Mika János felvetette, hogy az MTA Vízügyprogramját meg kellene keresni az MTB nevében és kapcsolódási pontot keresni a Programhoz. Bozó László erre reagálva elmondta, hogy a program elindult, az MTB-ből Geresdi István, Horváth Ákos és Lakatos Mónika vesznek részt a lehetséges kormányhatározat háttéranyagait előkészítő munkában. A finanszírozásról szóló kormányhatározat háttéranyagait a Víztudományi Koordinációs Csoport készíti elő jelenleg, az intézményi háló kialakítása később, a kormányhatározat elfogadása után történik. Radics Kornélia aggályosnak tartja, hogy az OMSZ nincs megemlítve a Vízügystratégiát megalapozó dokumentumokban, az OMSZ állami feladatai a BM-hez csatolva jelennek meg.

2. napirendi pont: éves bizottsági beszámoló : Lakatos Mónika megköszönte az éves beszámolóhoz küldött anyagokat. 2016-ban az Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság 4 ülés szervezésében vett részt, köztük a Meteorológiai Tudományos Napok, az Éghajlati Albizottság 2 ülés, köztük a Meteorológiai Tudományos Napok, a Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság 5 ülés, a Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság 1, a Légköri Erőforrás Albizottság pedig 2 ülést, illetve rendezvényt tartott. Az albizottságok rendezvényein elhangzott előadások beérkeztek, az MTB honlapjának frissítése az OMSZ Informatikai Osztálynak

kapacitásától függ, jelenleg folyamatban van. Lakatos Mónika ígéretet tett, hogy a beszámolót az emlékeztetővel együtt kiküldi az MTB tagjainak.

3. **napirendi pont:** javaslatétel a 2017-es MTN programjára: A 2017-es Meteorológiai Tudományos Napok előkészületei: (Weidinger Tamás Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság elnöke írásos javaslata alapján)

Az MTA MTB 2016 őszi ülésén előzetesen tárgyalta a 2017-es tudományos napok témakörét. Akkor egy javaslat érkezett a „mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése” témakörben. Döntésre nem került sor.

A napirendi pont előterjesztője Weidinger Tamás, a Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság vezetője volt. Az elmúlt évben megfogalmazott szakterületre tett javaslatot a Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság vezetőjével (Geresdi István) és titkárával (Ács Ferenc) történt előzetes egyeztetés alapján. Ismertette a számításba jöhető témaköröket és kutatóhelyeket. Az előterjesztést követő vitában felszólalt: Bartholy Judit, Bozó László, Haszpra László, Horváth László, Major György, Mika János). Az itt javasolt változtatásokkal egyhangúan elfogadta az MTA MTB a 2017. évi Meteorológiai Tudományos napok témáját és lebonyolítási rendjét.

Határozat: Az MTA MTB egyhangú szavazással jóváhagyta a 43. Meteorológiai Tudományos napok szervezésére tett javaslatot:

A tudományos napok témája: Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése

Az ülések időpontja: 2017. november 23–24

Az ülések helye: az MTA Nagyterme (Budapest V. ker. Széchenyi István tér 9.)

A tudományos napok rendezői:

MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság,

MTA MTB Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

A tudományos napok rendezvényét – hagyományaink szerint – javasoljuk az MTA X. Osztály osztályrendezvényének a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatban.

A tudományos napok javasolt tématerületei:

- mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok és numerikus modellezése,
- felhő- és csapadékfizikai modellek, parametrizációk,
- turbulencia modellezés, felszín-szín-bioszféra-légkör kölcsönhatások
- terjedési modellek,
- alkalmazások (meteorológiai, hidrológiai, áramlástan, levegőminőségi, stb.)

Javasolt intézmények, kutatóhelyek:

- BME Áramlástan Tanszék
- BME [Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék](#)
- [BM OKF - Katasztrófavédelmi Tudományos Tanács](#)
- ELTE Meteorológiai Tanszék,
- ELTE-MTA Elméleti Fizikai Kutatócsoport
- ELTE-MTA „Differenciálegyenletek a numerikus analízisben és a nagy hálózatok elméletében” Kutatócsoport

- OMSZ
- Szegedi Tudományegyetem Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék
- Szent István Egyetem, Növénytan és Ökofiziológiai Intézet
- Széchenyi István Egyetem, Matematika és Számítástudomány Tanszék
- Pécsi Tudományegyetem, Földrajzi Intézet

A tudományos napokon ismét tervezünk poszter-szekciót. Az előadások anyaga felkerül az MTA MTB honlapjára. A nyitó előadás megtartására Prof. Thomas Foken-t (University of Bayreuth) kérjük fel. Az előadásokból készített cikkek – a szokásos lektorálási folyamat után – megjelennek az Időjárás 2018. évi 4. számában.

Bartholy Judit jelezte, hogy az MTB június elejére tervezi a következő ülést. Ahhoz, hogy érdemben tudja tárgyalni a Bizottság a programot, kéri a szervezőket, hogy május végére álljanak elő a részletes javaslattal.

4. **napirendi pont:** javaslattétel a 2018-as MTN programra. A bizottság 2015 március 16-ai ülésén felmerült javaslatként, hogy a 2018-as Meteorológiai Tudományos Napok témája a WMO által stratégiai fontosságú témaként kezelt „klímaszolgáltatások” legyen a fókuszban. Mivel addigra az új ciklusra választott Bizottság lesz hivatott ebben a kérdésben döntést hozni, így legfeljebb csak javaslattal élhet a jelenlegi Bizottság a következő ciklusra választott bizottság számára ebben a kérdésben.
5. **napirendi pont:** Egyebek: Mika János felhívta a figyelmet a Magyar Meteorológiai Társaság Éghajlati Szakosztályának, valamint a Magyar Hidrológiai Társaság Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztályának közlő rendezvényére, aminek a témája a 2016 - os év meteorológiai és hidrológiai értékelése. Ezen kívül jelezte, hogy a HUNGEO 2017 találkozót Pécsen, augusztus 16-20 között rendezik. A téma: „Bányászat és környezet - harmóniában”. A plenáris előadások és szekció ülések időpontja augusztus 17-18. A meteorológia szekció felelőse Geresdi István. A nyugdíjasok és a diákok 50%-os támogatást kapnak a részvételhez, és további támogatás is várható, de ez még bizonytalan. Tervezik konferencia kötet megjelentetését is.

Bozó László a félreértések elkerülése végett a 2016-os Időjárás különszámba való publikálásra vonatkozó felkéréssel kapcsolatban jelezte, hogy továbbra is lehetőséget kapnak a Meteorológiai Tudományos Napokon színvonalas előadást bemutató szerzők az Időjárás különszámban való publikációra.

készítette: Lakatos Mónika, titkár, a 3. napirendi ponthoz Weidinger Tamás
Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság elnöke tett írásos javaslatot

Budapest, 2017. március 8.